

NÉPÚJSÁG

2026. február 7.,
szombat

LXXVIII. évfolyam
28. (22188.) sz

Ára: 4⁰⁰ lej
(előfizetőknek 3⁰⁰ lej)

K Ö Z É L E T I N A P I L A P

Autópályaügy

Tisztázzák a kisajátítandó földek tulajdonjogát

Felvételünk az autópálya nyárádkarácsoni szakaszán készült, a sóvárad határban várhatóan márciusban kezdődik a munka

Fotó: Nagy Tibor

Sóváradon is ismertették a Marosvásárhely–Németvásár közötti autópálya-építés kisajátítási folyamatát és a kártalanítás részleteit az érintett tulajdonosokkal – számolt be a Székelyföld.online.

Glígor Róbert László

Szerdán Sóváradon szervezett tájékoztató gyűlést a helyi polgármesteri hivatal, az Országos Útépitési Beruházási Társaság (CNIR), a Közüti Infrastruktúrakezelő Országos Társaság (CNAIR) és az Ozaltin Insaat Ticaret Ve Sanayi AS – Infravis cégtársulás, a gyűlésen

(Folytatás a 2. oldalon)

Ne feledje
idejében megújítani
előfizetését!
Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
olcsóbban,
mint ha
megvásárolná!

Népújság falinaptár –
kapható az újságárusoknál!

Vár Rád keresztyén zenefesztivál

Február 7-én délután 5 órai kezdettel második alkalommal tartják meg a Vár Rád fesztivált, amely az idén a marosvásárhelyi Kultúrpalotában kap helyet.

2.

Numizmatikai bemutató

Február 4-én a Balázs Ferenc önképzőkör és a Marosvásárhely–Zalaegerszeg Baráti Társaság szervezésében előadásra került sor.

2.

Tisztább látás.
akár
-40%
KEDVEZMÉNY
LENCSEKRE

PROGRESSZÍV

BLUE

GREEN

HARD COATED

*a készlet erejéig érvényes

A tökéletes látás a jó döntéssel kezdődik.
LÁSD A KÜLÖNBSEGET.
Érezd a kényelmet.

www.optofarm.ro

ALULNÉZET

A TRÓFEA

ÁTTÉRTEM A VEGETARIÁNUS ÉLETMÓDRA...

FEBRUÁR

7

SZOMBAT

Ma TÓDOR, RÓMEÓ,
holnap ARANKA és JEROMOS napja

Az év 38. napja, hátravan 327 nap

A nappal hossza:
9 óra 56 perc

7:39 17:35 9:40

IDŐJÁRÁS

Vaáltozóan felhős

Hőmérséklet:

max

..... 10 °C

min.

..... 0 °C

naptár

Isten éltesse!

ARANKA: az arany szó kicsinyítőképzős származéka, amit az Aurélia magyarítására hoztak létre 1840 körül.

JEROMOS: a görög Hieronümosz névből származik, jelentése: szent nevű. Női párja: Jeronima.

VALUTAÁRFOLYAM	
BNR: 2026. február 6.	
1 €	5,0923 lej
1 \$	4,3190 lej
100 Ft	1,3454 lej
1 g arany	676.6689 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

Tisztázzák a kisajátítandó földek tulajdonjogát

(Folytatás az 1. oldalról)

Tájékoztatták az érintetteket a kisajátításról, kártalanításról és a szükséges iratcsomóról
Forrás: Székelyföld.online

a Marosvásárhely–Németvásár közötti autópálya második, Nyárádszereda–Sóvárad közötti szakaszát érintő ingatlankisajátításokról beszéltek a település lakóinak.

Az esemény célja az volt, hogy az érintett tulajdonosok részletes tájékoztatást kapjanak a kisajátítási folyamat lépéseiről, a kártalanítási összegekről, valamint a szükséges dokumentációról. A kisajátítás a 2010. évi 255. számú törvény előírásai szerint történik, a kisajátítási határozat kiadása után az ingatlanok a román állam tulajdonába kerülnek, a tulajdonosokat pedig kártalanítják a földterületért, az építményekért és a faállományért (erdők). A tulajdonosoknak 20 nap áll rendelkezésükre a tulajdonjogot igazoló dokumentumok benyújtására, és a területet 30 munkanapon belül szabaddá kell tenni.

Zsigmond Pál polgármester szerint a tulajdonjogok tisztázása még jelentős feladatot jelent számukra, mert a földterületek mintegy 70 százaléka esetében a tulajdonjogok nincsenek rendezve, de az erdők esetében minden parcellára van tulajdonjog. A beruházás csak két házat érint a faluban, a tulajdonosoknak 30 nap áll rendelkezésükre a kiköltözésre, de senkit sem fognak kilakoltatni erőszakkal. A családoknak elegendő időt biztosítanak az elköltözésre, és szükség esetén albérleti költséget is fizetnek – nyugtatta meg az érintetteket a településvezető. Sóvárad alsó részén a tulajdonjogi dokumentumok rendben vannak, de a felértékelés során tévedés történt, amelyet újra fognak számítani – nyilatkozta a polgármester.

Az érintett területek tulajdonosai tájékoztatást kaptak a kártalanítási igény benyújtásáról, a bírósági lehetőségekről és a telekkönyvezési folyamat részleteiről is, és segítséget kérhetnek az önkormányzattól a szükséges dokumentumok előkészítésében. A kivitelezési munkák a tervek szerint márciusban elkezdődhetnek ezen a szakaszon. A tervezési folyamatot március 15-ig kellene befejezze a kivitelező török–román cégtársulás, a talajfúrások és az előkészítési munkálatok már megtörténtek, így nemsokára kezdődhet a tényleges kivitelezés.

Miclea Andrea Szidónia

Február 7-én délután 5 órai kezdettel második alkalommal tartják meg a Vár Rád fesztivált, amely az idén a marosvásárhelyi Kultúrpalotában kap helyet. A keresztyén zenefesztiválon Lukács Vilmos István fog igét hirdetni, míg az ifjúsági dalok az Élő Forrás, a Varify, az Origó és a Messzehangzó zenekarok hangszereiből fognak felcsendülni. Vásártérrel és további meglepetésekkel készülnek a szervezők és az önkéntesek, mindazonáltal nem csak egy hétvégi programot alkotva, hanem egy örök élményt és egy folyamatnak az elindítását. Az esemény első ötletének a megfogalmazódásától a szervezésen át a végleges megvalósításig követhetjük nyomon a Vár Rád történetét Birizdó Szabolcs Mihály, a marosvásárhelyi Vártemplom segédlelkésze, a Vifi lelkésze és egyben a főszervező válaszait olvasván, amelyeket a feltett kérdések alapján fogalmazott meg.

– *Mi indított el arra, hogy a tavaly megszervezd az első Vár Rád-ot?*

– Egyre több fiatalt látunk, akik eltávolodtak a gyülekezeti közösségektől, miközben belül ott él bennük a kérdés, a keresés, az Isten utáni vágy. Sokszor csak csendben eltűntek. Úgy éreztem, hogy nem várhatjuk el tőlük, hogy visszajöjjenek ugyanazokba a keretekbe, hanem nekünk kell eléjük menni egy olyan formával, amely megszólító, őszinte és befogadó. A zene és az áhítat ebben természetes híd lett: egy közös nyelv, amelyen keresztül el lehet jutni a szívig.

Vár Rád keresztyén zenefesztivál Marosvásárhelyen

– *Általában minden esemény megszervezését egy kiértékelő követ, amely alapján következnek a jövő évi szervezési újítások. A múlt évhez képest mi az, amin változtattatok?*

– A tavalyi alkalom számunkra egyfajta bátor lépés volt: kipróbáltuk, merünk-e nagyobbat álmodni. Az idén már tudatosabban építkezünk ebből a tapasztalatból. Változott a helyszín, a program felépítése, a megszólítás nyelve is. A Vár Rád idén már keresztyén zenefesztiválként jelenik meg, több fellépővel, hosszabb időtartammal, nagyobb közösségi hangsúllyal. Ugyanakkor nagyon fontos kimondani: nem az irány változott, hanem a forma érett tovább. Ami tavaly megszületett, azt most továbbgondoltuk.

– *Mi az esemény fő célja?*

– A legfőbb cél az Istennel való találkozás lehetőségének megteremtése. Nem egy estét szeretnénk „megtölteni programmal”, hanem teret nyitni arra, hogy Isten megszólíthassa a fiatalokat. Emellett fontos célunk az is, hogy a Vár Rád híd legyen: egy belépési pont azok számára, akik távol kerültek a gyülekezettől, és egy megerősítés azoknak, akik már közösségben élnek – említette Szabolcs.

– *Hogyan tudjátok megszólítani a fiatalokat ezzel az eseménnyel?*

– Úgy, hogy nem elvárásokkal, hanem meghívással közelítünk feléjük. A fesztiválforma, a zene, a helyszín mind azt üzeni: itt szabad jelen lenni, kérdezni, keresni. Nem kell „készen” érkezni. A megszólítás kulcsa az őszinteség: nem próbálunk tökéletes képet mutatni sem magunkról, sem az

egyházról, hanem valódi közösségként állunk eléjük, ahol van helye a küzdelmeknek is.

– *Miért van szükség erre a típusú lelki táplálékra?*

– Mert a fiatalok élete rendkívül zajos, fragmentált és gyakran magányos. Sok inger éri őket, de kevés olyan tér van, ahol meg lehet állni, el lehet csendesedni, és ahol komolyan veszik a kérdéseiket. A Vár Rád nem gyors válaszokat akar adni, hanem találkozást kínál. Ez a fajta lelki táplálék nem egyszeri élményt ad, hanem elindít egy belső folyamatot.

– *Milyen különleges eseményekkel várja a VIFI az idei évben a református fiatalokat?*

– Vár Rád mellett több városi ifjúsági alkalommal, közösségi estekkel, dicsőítő alkalmakkal és szolgálati lehetőségekkel készülünk. Kiemelten fontos számunkra, hogy ne csak eseményeket szervezzünk, hanem kapcsolatokat építsünk. Olyan ifjúsági hálót szeretnénk erősíteni, ahol a fiatalok nem alkalmakhoz, hanem közösséghez kapcsolódnak.

– *Egy jelmondat, ami szerinted a Vár Rádra érvényes?*

– „Jézus vár rád – nem akkor, amikor kész vagy, hanem ott, ahol most vagy.”

A szervezők és az önkéntesek izgatottan várják és teljes gőzerővel készülnek az esemény minden pontjának a megszervezésére. Sok szeretettel várják a kedves érdeklődőket! Reméljük, hogy Önök is épp oly gyermeki türelmetlenséggel várakoznak, hogy részesei legyenek ennek a különleges rendezvénynek.

Numizmatikai bemutató

Február 4-én 18 órától a Balázs Ferenc önképzőkör és a Marosvásárhely–Zalaegerszeg Baráti Társaság szervezésében előadásra került sor. Az est meghívottja **Nagy Ferenc, a Nagy család örökségi tárlat alapítója volt. A bevezetőben hallhattunk a mezőpaniti tájház múltjáról, jelenéről és jövőjéről. Az előadó elmesélte, hogy hogyan jött létre ez az örökségi tárlat, milyen régiségek tekinthetők meg, kik adományozták ezeket.**

Szakács György

A múlt egy kis részlete és szegmense tekinthető meg az érdeklődők számára, akik előre megbeszélt időpontban tekinthetik meg a tájházat. Minden jó előadás egy jó bevezetővel kezdődik, így a tájház bemutatása után az előadó elkezdte kalauzolni hallgatóságát a numizmatika szövevényes világába.

Tekintettel a címre, a forint történelme állt az előadás középpontjában, hiszen az előadó egy meglehetősen érdekes és színes, több száz darabot magába foglaló gyűjtemény birtokosa. Az előadó a magyar pénz kezdeteitől bemutatta annak fejlődését, jellegzetességeit, erős és gyenge pontjait. A magyar pénz történetének három fontos korszakát is megismerhettük. Láthattuk az 1892 és 1925 között forgalomban levő korona minden egyes kiadott darabját, jellegzetességeit és végül a pengő bevezetéséhez vezető pénzromlást vagy inflációt is nyomon követtük. A huszadik század

talán legizgalmasabb és legérdekesebb időszakáról hallhattunk az 1925-ben bevezetett pengő kapcsán, amely ott maradt a néplélekben, népdalainkban, mondókáinkban. Végigkövethettük a huszadik század történelmének híres inflációs időszakait, egészen 1946-ig, amikor bevezették a forintot. Messze-

menően széles skálán mutatta be az előadó, hogy hogyan próbálták korrigálni az elértéktelenedést új bankjegyek kibocsátásával és forgalomba hozásával.

Úgy gondolom, hogy minden érdeklődő, aki az előadás végén megtekintette a pénzgyűjteményt, maradandó élményként fog erre az alkalomra visszaemlékezni. A magyar numizmatikai világ egyik fontos gyűjteménye és jelentős előadása köszönhető Nagy Ferencnek, aki több mint 15 éve gyűjti a pénzerméket és a bankókat. Köszönjük az előadónak az előadást és az érdeklődőknek a részvételt.

Fotó: Nagy Tibor

NÉPÚJSÁG

MAROS MEGYEI NAPILAP

Kiadja az IMPRESS KFT.

FŐSZERKESZTŐ:

Karácsonyi Zsigmond

FŐSZERKESZTŐ-HELYETTES:

Vajda György

LAPSZERKESZTŐ:

Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szeredai Vivien, Szer Pálósy Piroksa. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Szabó Ivett. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília. Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujas.ro. **SZERKESZTŐSÉG:** 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujas.ro **E-mail:** nepujas@e-nepujas.ro. Telefon: titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino. A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével. **Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben:** tel. 0728-082-259. **Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje:** hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

642357800069

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

A NÉPÚJSÁG HETI KULTURÁLIS MELLÉKLETE

Műzsa

1716. szám

SZERKESZTETTE: KAÁLI NAGY BOTOND

Farkas Árpád

Fehérben

*A hegyek alatt alszanak a falvak,
ráncos kis öklüket szájukba veszik.
Bajszukon sás susorász,
fölöttük fagy sarabolgat,
hajukat havak lengetik.*

*Halántékukról fölröppen egy-egy erdő
s mindig csak pernye, mi visszahull.
Fejük alatt a sárga ég: a rőt törek zizeg,
tapodják kis betlehemesek,
de jászoltalanul.*

*Aludjatok csak kiterítve, szépen.
A szuszogást majd gondozza a szél.
A fájdalom pirosa úgyis észrevétlen
üt át, mint gézen a vér.*

Öt éve, 2021. február 7-én hunyt el Sepsiszentgyörgyön a József Attila- és Kossuth-díjas költő, író, műfordító. Született 1944. április 3-án Siménfalván.

Gy. Szabó Béla: Hónapok, február – fametszet, 1963

Székelly Ferenc

Hárman vagyunk, tiszteletes úr...

Beszélgetés a 75 éves Ferenczy Miklós ny. református lelkésszel, a Gy. Szabó Béla-hagyaték gondozójával

– Kezdjük a gyermekkori évekkel. Honnan származol?

– 1950. május 11-én születtem Teremiújfaluban, a Nyárádmentén, de Kolozsváron nőttem föl, itt végeztem tanulmányaimat. Mindig nyárádmentinek éreztem magam. Felmenőim a harasztkerekai Farkas és Ferenczy családból valók, nagyapám a 17. századig visszamenőleg tanító-lelkész családból származott. Apám jegyző és kántor volt, édesanyám az ákosfalvi néptanácsnál dolgozott. A nyarakat mindig Nyárádszentbenedeken töltöttem a nagyszülőknél. Nagyapám, Ferenczy Gábor¹ egész életét – az orosz fogásgot kivéve – Benedeken töltötte. Csodálatos ember volt, sosem szidott, nem vert meg,

a tekintetéből olvastuk ki, ha valamit jól vagy rosszul végeztünk. Kilenc unokájából nagyon sokszor mind a kilencen nála voltunk.

– Hogy kerültél Kolozsvárra?

– Az első, aki felkerült a családból, Imre bátyám volt. Őt fogadta be nagynéném, Ferenczy Júlia festőművész², akinek a férje Fuhrmann Károly ötvösművész³ volt. Nekik nem volt gyermekük, és Imrét adoptálták. Később István bátyám is felkerült, aki szintén zenészpályát választott, akárcsak Imre. '60-ban hoztak fel engem nyaralni, de végül az lett belőle, hogy itt maradtam, itt folytattam az iskolát. A Farkas utcában, a nagynéném műtermében, az egykori Nemes-Bethlen-kúriában laktunk. Pazar épület volt, olyan, mint egy kis palota. Közel volt hozzánk a Farkas utcai templom, ahol akkoriban László Dezső⁴ szolgált. Én a 11-esbe jártam iskolába, az egykori „Piariba” – így neveztük a piaristák iskoláját, a jelenlegi Báthory líceumot⁵. 1969-ben érettségiztem.

– Kedvenc tantárgyaid?

– A nyelvek voltak. Ötödikben az oroszral kezdünk, és az angollal folytattuk. Szerencsém volt, mert ugyanabban az épületben laktunk Nemes Sarolta és Huszár Polixénia grófnőkkal, akiktől angolul tanultam. Gyakran segítettem nekik a takarításban, és ezt jó néven vették, ezért angolul tanítottak. Ezenkívül nyáron temetőgondozást vállaltam: 6-8 sír öntözését. Középiskolás koromban, amikor jobban ment az angol nyelv, a főtéren idegen csoportokra „vadásztam”, akiket elkísértem városnézésre. A teológián már

8-10 tanítványom volt, akiket angolból készítettem fel.

– Mikor találkoztál először Gy. Szabó Béla művész úrral, aki később úgy tekintett rád mint nevelt gyermekére?

– 1956-ban, a magyar forradalom idején. Nagyapáméknak ekkor volt az 50. házassági évfordulójuk Nyárádszentbenedeken. Gy. Szabó pedig akkor jött vissza Kínából, az első útjáról, és eljött az ünnepségre. A művészek ismerték egymást, jó viszonyban voltak, együtt alapították a Barabás Miklós Céhet⁶, és mind eljöttek Benedekre, az évfordulóra. Együtt ünnepeltünk; én hat és fél éves voltam.

– Miért szerette Gy. Szabó Béla a Nyárádmentét és vidékét?

– A Nyárádmentének volt és most is van egy szép, színes világa; de nemcsak a természetben, hanem az emberek lelkében is. És azok az emberek nagy tisztelettel adóztak a művészetnek, művészembereknek, akárcsak korábban a Toldalagi családnak, mely itt élt, és hátrahagyott egy barokk stílusú kúriát az utókornak.

– Milyen volt a teológia?

– 1969-ben felvételiztem a teológiára. Nt. László Dezső lelkipásztor és felesége készítette fel, elsőként jutottam be. Akkor csak harmad- és negyedéven mehettünk ünnepi szolgálatra, vagyis legációba. Harmadévesként a kolozsvár-alsóvárosi, negyedévesként a dési gyülekezetekben voltam legátus. Teológiai tanulmányom anyagi forrását az ösztöndíj és az angolórák tartásából származó

szerény jövedelmem fedezte. Ekkor már, ha valahányszor Gy. Szabó Béla elutazott otthonról, a Bolyai utcai műteremlakás gondozását reám bízta. Harmadévesen ide is költöztem.

– A teológia elvégzése után hová helyezték ki a püspök úr?

– Előbb Marosvásárhelyre szánt segédlelkésznek, de azt mondtam neki: – Főtiszteletű püspök úr, én nem szeretnék segédlelkész lenni, inkább egy parókiára mennék... Ekkor keresett meg Demeter József negyedéves teológus barátom, aki azt mondta: – Ott van Pusztakamarás! Nem szeretnél oda menni? Nyugdíjba vonult Pál Gyula, megüresedett a hely. Elvállaltam Pusztakamarást, és 1973. szeptember 1-jétől ott voltam 1982. május 1-jéig.

– Hogyan fogadott Pusztakamarás, milyen kezdeti emlékeid vannak a faluról?

– Sütő András már ismertté vált az *Anyám könnyű álmot ígér* című művével. 1972 őszén Gy. Szabó Bélával utaztunk át Pusztakamaráson. Nem tértünk el a templom felé, de átmentünk a falun, láttam, hogy néz ki, és egy év múlva ezt választottam. Eléggé lehangoló állapotban volt a környezet, a kerítések, a templom külseje-belseje; villany sem volt a templomban. Both Ferenc és a fiatal presbiterek mellém álltak, és elkezdődtek a javítási munkálatok. '75-ben felszenteltük a megjavított templomot, az ünnepségen jelen volt Nagy Gyula püspök úr. Még a szolgálatom elején bevezettük a nagyheti reggeli (Folytatás a 4. oldalon)

Nagy Attila

A vers mint nyugtató?

In memoriam dr. K. Z.

Sok évvel ezelőtt pszichiáter barátom kópésan kacsintva mondta: új gyógyszert kísérleteztem ki Gezsén, a zárt osztályon, és bevált a dühöngő elmebetegeimnél – működött!

Orvostanhallgató korom óta vonzottak az elmebetegségek, azoknak oka(i), így nagyon kíváncsivá tett a barátom felfedezése, hát megkértem, hogy engedje meg, vegyek részt egy ilyen szeanszon: lám, micsoda ama csoda gyógymód, és valóban hatásos-e?

Oké, de csak ha bevállalsz esetleg néhány pofot tőlük!, válaszolta rá félig viccesen Zoltán.

Egyik hétköznap délelőtt bevágtam magam a Skodámba, és hajrá Gezsé (a volt Bánffy-kastély), kimentem a helyszínre, civilben, csodát látni.

Breugheli környezetbe csöppentem, melyet a kastély lépcsőin fura Bosch-fi-

gurák népesítettek be, vigyorgók, veszedők, csapkodók és engem is körbeugrálók – meg mélyen bóbiskoló, hol ébredő, hol deliráló szerencsétlenek, koszosan, elhanyagoltan... Mert az akkori államgépezet totál kizasztottjaiként tengtek-lengtek, fogalmuk sem lévén saját helyzetükről.

Zoli a szobájába kísért, majd egy markos ápoló kíséretében egy emberformájú vicsorgó alakot hozatott be – a kísérelti alanyt.

Félreugrottam, mert a szerencsétlen máris emelte a kezét rám – és tudtam, hogy nincs az az emberi leleményesség, amely ilyenkor le tudná bírni azt a már-már állati dühöt, amellyel az ilyen betegek rád rontanak –, fogalmuk sem lévén, hogy mit is cselekszenek...

És akkor a barátom előhúzott a köpenye zsebéből egy vékony, csenevész

könyvet – és olvasni kezdte fennhangon az én első verseskönyvemből a Grádicsok éneke című versemet...

Mint akit fejbe kólintottak, úgy hupant a rozoga székre a paranoid szkizofréniás beteg – s csak bámult bambán egy pontot a falon, jó nagyokat lélegezve, teljesen lenyugodva, magatehetetlenül.

Ferike, szólalt meg a barátom, a verset, amit felolvastam neked, ez az ember írta, akit meg akartál ütni!

Addigi életemben még nem történt olyasmi, ami ezután következett...

Könnyek között, térdem csúszott el hozzám Ferike, s megragadva a kezem, hosszan sírta el mindazt nekem, amiről sem nekem, sem neki, sem a barátomnak, sem az ápolónak – ha megvannak még –, a mai napig fogalmunk sincs, mert az emberi elme titkait Isten magába zárta...

Gy. Szabó Béla: Dante – Isteni színjáték

Átadták a filmkritikusok díjait

Átadták a Magyar Filmkritikusok Díját: a B. Nagy László-díjat a *Csendes barát* című film kapta, amelynek rendezője Enyedi Ildikó, az Életműdíjat sok évtizedes kimagasló művészi munkásságáért Jeles Andrásnak ítélte a zsűri.

A Magyar Újságírók Országos Szövetsége (MÚOSZ) Film- és Tévékritikusi Szakosztályának és a Magyar Filmművészek Szövetsége Filmkritikus Szakosztályának díjait 63. alkalommal adták át Budapesten a MÚOSZ-székházban – közölte a MÚOSZ.

Az idén negyedik alkalommal adták át az Árvai Jolán-díjat. Az Árvai Jolán (1947–2001) Balázs Béla-díjas szerkesztő-riporter, a Fital Művészek Stúdiójának (FMS) alapító vezetője és producere emlékére létrehozott díjat Durst Györgynek ítelték oda.

A Magyar Filmkritikusok Díjai közül a legjobb rendezés díját Salamon András kapta a *Random* című filmért.

A Schubert Gusztáv Filmörökség Díjat Forgács Péter filmtörténész-filmrestaurátor kapta az audiovizuális örökség megőrzésé-

ért végzett több évtizedes munkájáért.

A legjobb animációs filmnek járó elismerést a *Kutyafül* című film (rendező: Vácz Péter) nyerte el.

A legjobb dokumentumfilm díját az *Apám lánya* című film (r.: Podhradská Lea) kapta.

A legjobb kisjátékfilm díját a *No.3. (The Spectacle)* című filmnek (r.: Kenyeres Bálint) ítelték oda.

A legjobb női főszereplő díját Borbély Alexandra kapta az *Emma és a halálfejes lepke* című filmben nyújtott alakításáért, valamint Bacskó Tünde nyerte el a *Bróker Marcsi* című filmben való játékáért. A legjobb női epizódalakítás díját Waskovics Andrea vette át a *Minden csillag* című filmben megformált szerepéért.

A legjobb férfi főszereplőnek járó elismerést Hajdu Szabolcs és

Sáfrány Ágoston nyerte el a *Minden rendben* című filmben nyújtott alakításáért. A legjobb férfi epizódalakítás díját Major Erik vehette át a *Random* című, valamint a *Jimmy Jaguár* című filmben nyújtott alakításáért.

A legjobb filmzene díját Mészáros Ádám kapta a *Minden csillag* című filmzenéért. A legjobb operatőrnek járó díjat Pálos Gergelynek ítelték oda a *Csendes barát* című film fényképezéséért.

A legjobb forgatókönyv díját a *Sünvadászat* című filmért Schwechtje Mihály és Szurdi Panni nyerte el.

Különdíjat kapott a *Véletlenül írtam egy könyvet* című film (r.: Lakos Nóra).

A legjobb első film díját a *Minden rendben* című film nyerte el, amelynek rendezője Sós Bálint Dániel.

Gy. Szabó Béla: Körhinta, 1949

Novemberben mutatják be az Úri muri, megazisten! című filmet

Novemberben mutatják be a magyar mozikban az *Úri muri, megazisten!* című filmet, amit Vidnyánszky Attila rendezett Móricz Zsigmond regényéből, Berettyán Sándor, Kovács Frigyes, Katona Kinga, Tabajdi Anna és Vecsei H. Miklós főszereplésével.

A film, aminek ősz óta az utómunkálatai zajlanak, látványos, nagyszabású formában, monumentális díszletekkel, erőteljes képi világgal és szenvedélyekkel teli atmoszférával kelti életre Móricz Zsigmond halhatatlan történetét, egyszerre tisztelegve az irodalmi remekmű előtt, és megszólítva a mai nézőket is – olvasható az alkotók szerdai közleményében. Céljuk szerint a film a mai világ elé is tükröt tart, köszönhetően annak, hogy olyan örök emberi és hatalmi játszmák jelennek meg benne, amelyek minden korban ismerősek.

„Egy olyan filmet szeretnénk volna készíteni, amely nem múzeumba zárja a móríci világot, hanem szenvedéllyel, látványos kezek között és nagyon is élő módon mutatja azt meg” – idézték a közleményben a film producerét, Csáky

Attilát, aki úgy folytatta: „az Úri muri, megazisten! szándékaink szerint egyszerre lesz nagyvívű, szórakoztató alkotás, amely érzelmeket, feszültséget és felejthetetlen pillanatokat ígér”.

A tájékoztatóban emlékeztettek, hogy Vidnyánszky Attila nem először adaptálta az Úri murit rendezőként: 2008-ban már színpadra vitte a regényt Debrecenben, és ez az előzmény, valamint a történet iránti mély kötődése új lendületet adott számára a filmváltó elkészítéséhez. A filmben a budapesti Nemzeti Színház társulatával dolgozott szoros együtt; a forgatást a színészekkel folytatott másfél hónapos próbaidőszak előzte meg.

A tájékoztatóban idézték Vidnyánszky Attilát is, aki szerint „Móricz Zsigmond regénye azért kiemelkedő alkotás, mert felmutatja a korszak ellentmondásait, de minden sorából kiérkezni a magyar nép iránti rajongó szeretetét, filmünk ebben a szemléletmódban feltétlenül hűséges kíván lenni az Úri muri írójához”. Olyan filmet dolgozunk, amelyik nem ítélkezve, hanem szenvedéllyel és szeretettel fordul szereplőikhez – fűzte hozzá.

A főbb szerepekben Berettyán Sándort, Kovács Frigyes, Katona Kingát, Tabajdi Annát, Trill Zsoltot, Vecsei H. Miklóst, Kristán Attilát, Herczegh Pétert, Varga Józsefet, Tóth Lászlót, Schnell Ádámot, Rátóti Zoltánt, Szarvas Józsefet, Rubold Ödönt, Rácz Józsefet, Rusz Milánt és Nyári Oszkárt láthatja majd a közönség. Mellettük a Színház- és Filmművészeti Egyetem több hallgatója, valamint a beregszászi Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház társulata működött közre az adaptáció megszületésében.

Az Úri muri, megazisten! felvételei 2025 nyarán zajlottak. A kamerák mögött a Hadik operatőre, Győri Márk dolgozott a film látványvilágán. A forgatás 47 napon át tartott számos helyszínen, Debrecéntől a hortobágyi pusztán át egészen a főtí díszletvárosig.

A szerelem, a féltékenység, vesztés érzése köré szőtt Úri muri története, a millenniumi év lázában égő 1896-os esztendőbe vezet vissza, abba a korszakba, amikor a régi nemesi világ már repedezik, de még kétségbeesetten kapaszkodik társadalmi szerepébe. Szakhmáry Zoltán földbirtokos szakítani akar az örö-

költ szokásokkal: korszerűsíteni a gazdálkodást, új életet, más rendet teremteni. Újító szándéka azonban falakba ütközik: a maradiságba, az önpusztító dorbézolásba, a változásra képtelen úri társaság világába. Miközben birtoka a csőd felé sodródik, belső válsága is egyre mélyül. A szerelem és a szabadság utáni vágya áll szemben a családdal, a kötelességgel és a társadalmi helyzetével. A feszültség végül egy féktelen mulatságban robban ki, ahol a hajnalig tartó tivornya könnyörtelenül szembesíti a valósággal

– írták a regény cselekményéről a tájékoztatóban.

Vidnyánszky Attilának a regény adaptálásában Lukácsy György forgatókönyvíró és Belinszki Zoltán dramaturg segített. A jelmeztervező Berzsenyi Krisztina, a látványtervező Horváth Viktória, a maszkmester Kriskó Ancsa, míg a produceri feladatokat Csáky Attila látja el.

Az Úri muri, megazisten! című film első előzetesét májusban láthatja a közönség – olvasható a közleményben.

Fotó: Úri muri produkció / Szeidl Marian

Hárman vagyunk, tiszteletes úr...

(Folytatás a 3. oldalról)

bűnbánati istentiszteleteket. Szász Sándor kurátor, majd harangozó behúzza a harangokat, lejött a toronyból, köszöntem neki: – *Békesség Istentől* –, s azt kérdeztem: – *Csak ketten vagyunk?* – *Dehogy!* – *De hisz csak kettőt látok?!* – mondtam én. – *Hárman vagyunk! A tiszteletes úr, én és az Úristen.* Igaza volt. Ezután kezdtek jönni a hívek is, és rendszeressé váltak a bűnbánati istentiszteletek.

– *Milyen volt a találkozás a Sütő családdal, az író szüleivel?*

– Már a kezdet kezdetén megismerkedtünk, hisz csak három ház választott el minket a Magyar utcában. Mikor valamilyen babramunkát kellett végezni, András bácsi mindig ott volt. Mikor jött az András-nap, november 30-án, mindig hazajött a fia is, Andor, mert rokoni körben így hívták Sütő Andrást. Csodálatos együttlét volt, többször találkoztunk a parókián is az íróval. Az egyik unokáját, a Cselényi részről, én kereszteltem. Mindig büszke voltam arra, hogy annak a Pusztakamarásnak a lelkesze voltam, amelynek nevét Kemény Zsigmond író és a falu szülöttje, Sütő András tette ismertté. Bárhová mentem, ha azt mondtam: Pusztakamarás, már tudták, hogy Sütő András faluja.

– *Melyek a legszebb pusztakamarási emlékeid?*

– Mind a három gyerekünk ott született: Eszter, Botond és Zsuzsa. Épp 50 éve annak, hogy az első gyerek világra jött. Ha Pusztakamarásra megyek, azt mondom: otthonról haza megyek. Minden család csodálatosan viszonyult hozzánk. Szeretettel várnak, fogadnak ma is.

– *Hová kellett még beszolgáltatni?*

– Feketelakra, Gyékébe, Mezőkeszübe, Magyarléngebe, Mezőörményesre és a hozzá tartozó Septérre, Komlódra, Oroszfájára, Kisnyulasra, Királyfalvára és Mezőszentmártonra. Beszolgáltatásaim alatt ezekben a falvakban négy templom és három parókiális épület újult meg. Ez egyfajta iskola volt számomra, mert amikor bekerültem a kolozsvári Pata utcába, fel kellett újítani a templomot, amit 2000-ben Csiha Kálmán püspök úr szentelt fel. Ez lett a Fehér templom.

– *Miért „fehér”?*

– A Jelenések könyvében van, a Jel. 7, 9-14-ben olvashatjuk: „Kik ezek a fehér ruhába öltözöttek? János ezt mondja: Uram, te tudod, hogy ezek a nyomorúságból jönnek, akik megfehéřítették a ruhájukat a bárány vérében.” Én is úgy éreztem, hogy a nyomorúságból jöttünk, hiszen mindent ki akartak sajátítani, le akartak bontani, de kívül-belül egy fehér templom lett, amit később kiépítettünk a toronnyal és a gyülekezeti házzal, amelyet 2004-ben szenteltünk fel. 1986-ban a kisajátított parókia helyett új parókiális épületet vásároltunk, majd 2005-ben Kolozson egy telkes házat vásároltunk, és gyülekezeti központot alakítottunk ki negyven személy befogadására.

– *Beszélgünk Gy. Szabó Béláról, aki nevelőszülőd volt, és most te gondozod a hatalmas szellemi értéket, amit hátrahagyott.*

– Gy. Szabó Béla 1905-ben született Gyulafehérváron. Innen a Gy., azaz Gyulafehérvár. Humoros ember lévén, gyakran mondta: legyen az ő nevében is egy ipszilon... A Majláth Gusztáv Római Katolikus Gimnáziumban tanult Gyulafehérváron. Híres rajztanára volt Reithover Jenő, akit gyakran idézett: – „Fiúk, úgy dolgozzatok, ha éjszaka meghaltok, ne kelljen valaki másnak elvégeznie azt a munkát, amit előző nap megtehettetek volna”. És ez Gy. Szabóra annyira rányomta a bélyegét, hogy sokszor 10–15 órát dolgozott, metszett, rajzolt. 1923–27 között a budapesti Műegyetemen elvégezte a gépészmérnöki kart, 1931-ben került Kolozsvárra. Egész életét a művészetnek szentelte, beleértve az utazást is, mert rengeteget utazott...

– *Mennyire befolyásolta, alakította éleled alakulását Gy. Szabó Béla gyerekkorodban?*

– Nyáron gyakran elkísértem rajzoló útjaira, a Szamos partjára. Vagy, ha rendelkezésére bocsátották az Utunk irodalmi folyóirat szerkesztőségének autóját, reggeltől estig jártuk a távolabbi helyeket: Koltót, Erdődöt, amikor az ottani kastélyt rajzolta, a Tordai-hasadékot, a Túrhasadékot, Járavizét. Gy. Szabó Béla sokat segítette, anyagilag támogatta középiskolai és egyetemi tanulmányaimat. Az ő környezetében ismerem meg Kányádi Sándort, Márton Áront – épp ebben a műteremben, ahol most vagyunk, a Bolyai utca 7. szám alatt. A püspök úr, valahányszor Kolozsvárra jött, mindig felkereste. Gy. Szabónak nem volt családja, egyedül lakott, vagyis: Irénke néniével, a testvérével, aki tanítónő volt, és a túlsó szobában élt. Ő vásárolt be, és intézte a Gy. Szabó ügyeit. ’73-ban halt meg, amikor Gy. Szabó Mexikóban volt szinte egy fél évig. Én harmadéves teológus koromtól lakom itt, s ha a művész úr elutazott valahová, mindig rám bízta a munkáit. Ki volt téve egy mappa, s ha valaki jött vásárolni, megvolt mindennek az ára. Nagyon népszerű művész volt; szinte minden intellektuel családban volt egy Gy. Szabó-alkotás.

– *Említetted, hogy egy fél évig volt Mexikóban...*

– Igen. Ekkor készült a *Mexikói tél* című albumának anyaga, amiben leírja a mexikói emlékeit. Ha valahová elment, gyors technikával dolgozott, rajzolt, pasztellezett. A fametszetek dúcait itthon készítette el, mert az aprólékos, sok türelmet és figyelmet igénylő munka.

– *Melyek a legsikeresebb munkái?*

– 1963–64-ben készült a 20 lapból álló *Dante-sorozat* – Dante születésének 700. évfordulójára. A *Hónapok-sorozat* (1973) Erdély különböző tájait ábrázolja. Élete vége felé, 1977–78-ban 18 hónap alatt metszi ki a *János jelenések* könyvét,

amelyben minden egyes fejezethez egy fametszet készült. Tehát összesen 22 fametszet. Ez egy sajátos Gy. Szabó-féle ábrázolás, amellyel el kellett szakadjon a dürieri ábrázolástól, mert ő készítette a legtöbb illusztrációt a Jelenések könyvéhez.

– *Több metszete alatt versidézetet látok. Írt verset is?*

– Verset nem írt, de Dsida, Reményik, Kányádi, Király László, Horváth István, Bartalis János verseket dedikált neki. Például Kányádi a *Kicsi, behajló nyárfa...* címűt. Vele nagyon jó barátságban volt. 1981-ben, kérésre, Kemény Zsigmond pusztakamarási sírjáról is készült egy fametszet.

– *Hány metszete készített?*

– Mintegy másfél ezret. Ezenkívül itt vannak a festményei, grafikái, rajzai. Vannak nagy méretű metszetei is – 1 m × 60–70 centisek –, amiket csak úgy tudott kimenteszeni, ha lábon állva dolgozott, mert nagy volt a dúc.

– *Miből áll Gy. Szabó Béla hagyatéka?*

– A kolozsvári műteremben van kb. másfél ezer fametszet, kisebbek, nagyobbak. Ahol ő járt, mindig rajzolt, pasztellezett. Közel kétezer pasztellből, 14 ezer rajzból (tus, ceruza), 150 olajképből és 40 akvarellből áll a gazdag művészi hagyatéka. Ezek belföldön és külföldön múzeumokban, intézményekben, Magyarországon a szanki emlékházban, a budapesti Magyar Nemzeti Galériában, magánszemélyek gyűjteményében és a kolozsvári Bolyai utcai emlékházban találhatók.

– *Hogy kerül Kolozsvárra Gy. Szabó? Hisz ő Budapesten végezte az egyetemet.*

– Eredetileg festőnek készült, de amikor 1931-ben Kolozsvárra került és letelepedett, jött a gazdasági világválság. Munka nélkül maradt. Rövid ideig elhelyezkedett mint tervezőmérnök a villamos műveknél, de az csődöt mondott, bezárt, és ő az utcára került. Ekkor karolta fel a *Pásztortűznél* Reményik Sándor, Járosi Andor és Kós Károly. 1932 decemberében Kós Károly által fiatal képzőművészeknek szervezett kiállításon vett részt, ahol hat rajzot és két pasztellt állított ki. Ekkor kérdezte tőle Kós Károly: – Fiatalember, miért nem mászik fára? Kós persze a fametszésre utalt. Ezt a biztatást Gy. Szabó parancsnak vette, s akkor kezd el saját elképzelés szerint metszeni. Ő készíti a vésőket, és 1935-ben a *Liber Miserorum* albummal jelentkezik, amely a Kolozsvár külvárosában élő szegények impresszionista lírája. Ez 50 fametszetet tartalmaz, és 1935-ben az év legszebb öt könyve közé sorolta a Budapesti Bibliophil Társaság. Szeretném, ha idén újból megjelenne a 90 éve kiadott *Liber Miserorum* (Szegények könyve) az Erdélyi Református Egyházkerület faksimile kiadásában.

– *Hány kiállítása volt?*

– Több mint 250. Erdélyben szinte mindenhol jelen volt, külföldön is több helyen. Munkáit kiállították Szentpéterváron, New Yorkban, Ottawában, Mexikóban, Kolumbiában, Olaszországban, Belgiumban, Németországban, Finnországban, Ausztriában, Magyarországon és még sok helyen. Mindkét szakrális sorozatából, a Dantéból és a Jelenések könyvéből Márton Áron püspökön keresztül

küldött VI. János Pál pápának, és ezért mindkét alkalommal pápai áldást kapott, amelyen a pápa magyar nyelven köszöntö meg a művész bőkezű adományát. Gy. Szabó Béla a művészeknek járó legmagasabb kitüntetésben is részesült: állami díjas érdemes művész fokozatot is elnyert, mégis erre a két pápai áldásra volt a legbüszkébb.

– *Ezeket az áldásleveleket hol őrzik?*

– Egyik a kolozsvári műteremben van, a másik pedig Magyarországon, Szankon, a Gy. Szabó Béla Művelődési Központban.

– *Mi történt a hagyatékkal 1985 után, amikor Gy. Szabó Béla meghalt?*

– A művész erről végrendeletében hagyakozott. Így került a tulajdonomba, és lettem az őrzője, jogutóda. A rendszerváltás előtt csak Kolozsváron, a Pata utcai templomban és Marosvásárhelyen, a Vártemplom gyülekezeti termében sikerült bemutatni a Jelenések-sorozatot. A rendszerváltás után bekereteztem 600 képet, és ezekből kezdtem szervezni a kiállításokat. Most eljutottunk a 170. kiállításig, amiből 25 volt Magyarországon, Németországban, Svédországban, Belgiumban, a többi pedig Erdélyben. 2017-ben, a Református Egyház 500. évfordulóján – ft. Kató Béla püspök úrnak köszönhetően – sikerült kiadni a Jelenések könyve albumát a Misztótfalusi nyomdában. Ebből 40 darab számozott példány is készült, európai szintű minőségben.

– *Mit hagyott hátra végrendeletében Gy. Szabó Béla?*

– Azt, hogy Kézdivásárhelynek, Sepsiszentgyörgynek, Csíkszeredának, Udvarhelynek, Székelykeresztúrnak, Gyergyószentmiklósnak, tehát a székely városoknak adjak át 10–10 munkát. Ezt kiegészítettem, és minden múzeum kapott 30–40 alkotást. Ezenkívül az unitárius, református, evangélikus és katolikus egyháznak is adományoztam. Összesen 800 munkát adományoztam intézményeknek, múzeumoknak, egyházaknak és magánszemélyeknek. 2019-ben egy hét leforgása alatt két helyre is adományoztam: az erdőszentgyörgyi Rhédey-kastélynak (bőződi és bőződújfalusi munkákat – 30 darabot) és a benedeki Együtt Nyárádszentbenedekért Egyesületnek, amelynek Nám Emese tanítónő a lelkes mozgatórugója, szervezője. Nekik 35 alkotást adtam, többek között olyan fametszeteket, amelyek ottani témát dolgoznak fel. Ezek jelenleg a benedeki kultúrotthon nagytermében vannak kiállítva, naponta meg lehet őket tekinteni. Egyébként a faluban található – 49 évre az ákosfalvi polgármesteri hivatalnak bérbe adott, több éve felújítás, tatarozás-szerelés alatt lévő – Toldalagi-kastély is bekapcsolódik a Gy. Szabó-anyag kiállításába; mikor kész lesz, ide költöztetik át a kiállítandó anyagot. Ebben nagy segítséget jelent Osváth Csaba polgármester hozzáállása. Nagyobb adományt adtam még Marosvásárhelyen a Gecse utcai gyülekezetnek, Kolozsváron a Kakasos templomnak, Nagyváradon a Római Katolikus Püspökségnek és

a Sapientia EMTE kolozsvári karának.

– *Miből álljátok a költségeket?*

– Támogatást erre sosem kaptam, igaz, nem is igényeltem. Egy-egy kiállítás megszervezését saját alapból fedezem. Amikor az épület és a benne levő emlékházat javítani kellett, akkor kénytelen voltam pár alkotást értékesíteni. Ezenkívül jelentős összegbe kerülnek a keretezések és a kiállítások szervezése is.

– *Van olyan alkotás, amit sosem állítottatok ki?*

– Gy. Szabó Bélának van 150 olajképe, amit soha senkinek nem mutatott meg. Ezekből, halála után, 80-at kereteztem be és állítottam ki. Mióta nyugdíjba mentem, olyan alkotásokat, pasztelleket, rajzokat, fametszeteket igyekeztem bekeretezni, amelyek még soha nem voltak bemutatva.

– *Mesélg a családozról.*

– Feleségemmel, Anna-Máriával 2024-ben ünnepeltük az 50. házassági évfordulónkat. Eszter lányunk könyvtár–történelem szakot végzett, Botond fiunk képzőművész, grafikát végzett, nagyszerűen rajzol. Zsuzsa lányunk az Egyesült Államokban, a Richmondi Egyetemen diplomázott politológiából, jelenleg Tajvanon él, EU–Tajvan és EU–Kína kapcsolatok kutató külügyi szakértő és geopolitikai elemző. Doktori dolgozatát is ebből a témából írta. Négy unokánk van: Dorka, Lilla, Panna és Zsazsa. Szinte minden vasárnap együtt van a család: a gyerekek, az unokák. Hálás vagyok az Úristennek, hogy ilyen szép családom van! Ők viszik tovább a Gy. Szabó-hagyaték őrzését, gondozását és az utókornak való megmutatását.

– *Mi a véleményed a nagycsaládról?*

– A nagycsalád, ahogy Sütő András is mondta, a megmaradás pilléreit jelenti. Mindig vallottam, hogy a család a társadalom megmaradását képezi; ahol erős családok vannak, ott a társadalom is erős. A családon belüli összetartás ahol megvan, kisugárzik a környezetre, és a nemzeti megmaradást jelenti.

¹ Nám Mór M. Emese: *Akinek „Lám-pást adott kezébe az Úr”*. Harasztke-reki Ferenczy Gábor (1881–1967). Garabonczia Könyvkiadó, Marosvásárhely, 2017.

² Ferenczy Júlia (1909–1999) magyar festőművész, illusztrátor. F. Ferenczy Júlia néven is jegyezte műveit.

³ Fuhrmann Károly (1912–1991) ötvös- és iparművész. Sírja a kolozsvári Házsongárdban található.

⁴ László Dezső (1904–1973) református lelkész, társadalomtudományi és egyházi író, szerkesztő.

⁵ A Báthory István Elméleti Líceum 1579-ben alakult.

⁶ A Barabás Miklós Céh alapításakor nem volt székhelye, ezért eleinte Ferenczy Júlia és Fuhrmann Károly műtermében működött. 15 alapító tagot számlált.

Támogatók:

Sebestyén Mihály

Paphlagón menyecskék futása

Paphlagón menyecskék szaladtak át a téren. Az óvárosi templomban talán delet harangoztak. Ha az ember az órájára nézett, könnyen ellenőrizhette, de a járókelők a paphlagón menyecskék futását bámulták. Irigykedtek, nevetgéltek, megjegyzéseket tettek, tudod, ez így van minden futás alkalmával, a járda szélén álldogálók mindig mindent jobban tudnak, régi dicsőségekről és aranyérmekről hazudoznak, csak bírja az ember hazacipelni a sok bajnoki címet, oklevelet, fényes dőreséget, medált. Mit sem törődtek azzal, hogy talán a külvárosban lángra lobbant egy viskó. Ami biztos, az biztos, a harangok félre voltak verve, akár égett egy rozszant kisház a külvárosban, akár mert a harangozó rendszerint berúgott, és akkor húzta meg a köteleket, amikor sikerült felkapaszkodni az óvárosi templom tornyába. Gondold el, hetvenöt vagy nyolcvan lépcső, korhadt deszkák és denevérek. De sokan abban a hitben süketeltek, hogy ez hozzátartozik a menyecskék futásához, hírverés, a figyelem felkeltése. Ebből semminek sem szabad elvesznie.

Isten tudja, mit gondoljunk a dologról, vélekedtek egyöntetűen a városi tanácsosok, akik egy csomóba verődve a városháza nagy ablakából nézték a paphlagón menyecskék futását. Az erős vádlík és izmos combok láttán erotikus gondolatok támadtak nem egy tanácsnokban, holott fehér szakálluknak állítólag tekintélyt kellett volna parancsolnia, bölcsességükkel, híres mondásaikkal és kellemes modorukkal ki kellett volna tűnniük a polgárok ezrei közül, akiknek nem volt szakálluk (fehér), sem bölcsességben vagy modorban nem kelhetek versenyre az ablakban csoportozó városatyákkal, akiket éppen ezen okok folyamányaként választottak meg közfelkiáltással. Az önfelkiáltókat eleve kizárták a szavazásból. Volt is ezért elég panasz, óvás, de a választási iroda mérművelt testülete minden alkalommal elutasította a fellebbezőket. És a hangoskodókra büntetéseket szabtak ki különféle faramuci jogcímeken. Természetesen fél évvel–nyolc hónappal az elhangzott felkiáltások után, hogy senki ne keressen összefüggést a választási iroda (értsd: a hatalom) és az elutasított tüntetés között.

A paphlagón menyecskék pedig évente egyszer szaladtak versenyt a téren. Soha nem lehetett előre tudni a bajnokság napját, óráját, ezért aztán voltak olyan felelőtlen egyének és féktelen nyereségvágyra alapított fogadóirodák, amelyek ezekre a napokra és a bajnokság kimenetelére fogadásokat kötöttek. Nem vagyunk meggyőződve, mondta a polgármester a tájékoztatlanság kellős közepén, ha ez a harangozás is a fogadóirodák műve. Ők fizették le egy kisebb hordó konyakkal a harangozót, akinek a menyé a paphlagón bevándorlók közül származik. Mindenki rangon aluli házasságról beszélt, de a harangozó fia, Dulone nem látzott ezzel törődni, hiszen évek óta doktori disszertációját készült meg-

védeni a paphlagón kultúra és civilizáció tárgyköréből. Ám feleségének adatszolgáltatása nélkül – sokak szerint érdekházasság volt a javából – szárazra vetett cetként tátongett volna a kudarc torkában. Így is a sok vakszokás, szoknyarác, térdprecedens és baltapintat emléke homályos maradt számára, amelyek pedig a paphlagón kultúrkör lényegéhez úgy tapadtak, mint csecsemő siet anyja kebelére. A tudományos és akadémiai könyvesházak, múzeumok, tudóskörök Európának ebben a vonatkozásában

amelyet az idő és a természet rendje – hogy mást ne mondjunk – évről évre ugyanarra a helyre sodor viszsza.

A paphlagón menyecskék viszszaértek a város katakombáiba, vājárok, vámszedők, szövétnekkészítők voltak, és nem egy közülük felszentelt metróvezetői képesítéssel is rendelkezett. Ámbátor a városban nem működött föld alatti vasút, holott harminc évvel ezelőtt a tanács már eldöntötte, hogy megépíti a föld alá bújtatott gyorsvasutat, de a belügyminisztérium

talanság azonban hamar elillant, mert az élet – ez a makacs és kissé süket jószág – nem tűri sokáig a megállást.

A menyecskék átöltöztek, és visszamentek a szövőgyárba, ahol hernyóselymet szőttek ejtőernyők számára, és vasalóalkatrészeket szállítottak a türoszi gép- és traktorállomás kérésére. Ez utóbbi csak afféle mellékágazatként jöhetett számításba, de meg nem fejtett okok összjátéka folytán a paphlagón menyecskék értettek a legjobban a vasalóalkarészek csiszoz-

megemlíteni.

Nem egy másik férfiért hagyta el, nem is a futamgyőztes zajos ünneplésére unt rá, a szerzett virtuális érmeke egy láthatatlan szekrénybe zárta, melynek kulcsát elhajította, hogy gyermekeinek soha ne okozzon csalódást. Bizonyosan nem állíthatjuk, de úgy érezzük, nem megmagyarázhatatlan illúziók vonzásában cselekedett ilyen végzetesen. Azt gondolták sokan, köztük a sorok írója is, hogy megunta házasságát, férjének nyüzszítő tehetetlenségét, a folytonos faggatózást, az utalásokat a paphlagón erkölcsök tivornyaközpontúságára. Csendre vágyott. Az ágyat bevetette, készített egy adag stefániaszeletet, nem sajnálta a tojásokat, a falvédőket kimosta (mondanunk sem kell, gazdag paphlagón motívumokkal maga varrta ki még lánykorában), a férje szobáját kiszellőztette, és kiöntötte a hamutartók púpozott tartalmát. Gyermekeit összeszedte, felvitte a toronyba, ahol apósa éppen részen danolt, dünnögött, és odaterelte fiát, lányait az ablakhoz: nézzétek meg jól ezt a várost. Itt voltam boldog, értitek, itt, és nem az álmokban, amíg szaladhattam, amíg a lábamat és testemet, mely nektek életet adott, apátoknak élvet (szeretett ilyen nagy szavakat használni, holott a szövőgyárban csak brigádvezető volt) szerzett, a polgárok ámulata bebalzsamozott, és erő és örömhatótt át. Nincs helye a lombhullatásnak. Nos, most elmegyek, de ti vigyázzatok apátokra. Hadd írja meg végre nagy művét. Nem, nem üzenek semmit, mondta, és kilépett a semmibe.

A földre érve egy pillanatig mozdulatlanul hevert a kövezen, melyet lábával annyiszor érintett. Megrázta magát. Szebb volt, mint valaha. Balján a nap, jobbán a hold tündökölt. Gyönyörű keleti címerállatként vonult ki a képből. Gyermekei szólni sem tudtak, míg anyjuk eltűnt egy égő síkator mélyén örökre. Paphlagón alkony terült a városra.

Dulone, a harangozó fia eközben a dolgozószobájában ült, térdén jegyzetekkel és félbehagyott adatokkal. Törmelék az Egész palánkján innen. Ceruzájának hegye kitört, a tinta beszáradt a kutakba. Úgy érezte, mintha a paphlagón menyecskék futása nemcsak a téren zajlana, hanem benne is: elérhetetlen cél felé, mindig egy kicsit kifulladásra, mindig egygyel több kérdéssel, mint amennyire válasz adódna. Tudta, hogy disszertációja talán sosem lesz tökéletes, soha senki egy mondatot sem fog belőle idézni, ahogyan egy város sem értheti meg maradéktalanul saját polgárait. De ez a hiány – vélte – nem hiba, hanem rendeltetés. Mert vannak hagyományok, amelyek nem azért élnek, hogy megfejtsék őket, hanem hogy időről időre felkavarják az állóvizet, megmozgassák a nézelődők irigységét, a tanácsnokok erkölcsét és a harangozók köteleit. És amíg a paphlagón menyecskék évente egyszer nekilödulnak a tér kövén, addig a város is kénytelen lesz szembenézni önmagával – ha csak egy futásnyi időre is.

Gy. Szabó Béla: A kolozsvári kálvária, 1963

(földrajzi, játékelméleti és gasztro-nómiai szinten) nem tudtak egész vagy legalább töredékválaszokkal szolgálni.

A tanács végül – mint annyi más ügyben is – abban maradt, hogy nem maradt semmiben. Az ablak becsukódott, a városatyák fehér szakálla lassan elnyelte az elégedetlenség moráját, s a határozatképtelenség megülte a városszéli dombokat is. A tér visszakapta rendes zsibongását: a kövezen csattogó lépteket, a kofák rekedt kiáltásait, a galambok oktan röppenését. A paphlagón menyecskék futása közben véget ért, mintha soha nem is lett volna több pusztá látványnál, egy szeszélyes hagyománynál,

engedélyét azóta sem sikerült ki-nyerniük. Hiába volt kérés, könyörgés, ajándékosztás, kijáró ügyvédek hada ostromolta a kormányzatot, mindenféle serkentők-izgatószerek bevonása haszontalannak bizonyult: az egymást követő belügyminiszterek elő sem vették N. város beadványait, emlékiratait. Elég bajuk volt a paphlagón autonómia biztosításával és fönntartásával.

Csak a harangok kongása maradt függőben, mintha nem találná a maga okát. A hang felszállt a tornyok fölé, megütötte a háztetőket, s alászállt a síkatorokba, ahol az emberek egy pillanatra megálltak, elbizonytalanodva: ebédidő van-e, vagy baj történt valahol. A bizony-

láshoz, összeillesztéshez. A talp tökéletes kézi kivitelezéséhez. Talán benne volt az őshaza iránti visszavágyakozás, talán a tengerek sima tükrére emlékeztette őket, amelyet őseik maguk mögött hagytak, mikor a hettiták betörték Paphlagóniába, és menekülniük kellett. A vasalók pedig egyenesre, fénylő simára nyújtóztatták ki az emlékezet gyűrött selymét. A futás volt az örök megigazulás ígérete. Ezt azonban Dulone nem tudta. Felesége soha nem beszélt a gyári eseményekről. Még mindig a szoknyaráncokkal bajlódott, amikor a felesége elhagyta. Ez a hetedik futás után történt, már elbeszélésünk időkeretein túl, de azért érdemesnek tartottuk

Hogyan kell benyújtani az egyéni jövedelemadó-bevallást (212. számú nyomtatvány) és a magánszemélyek által fizetendő társadalombiztosítási járulékokat?

Az ANAF chatbotján keresztül feltett adófizetői kérdésekre adott ANAF-magyarázatok

Az ANA chatbot, azaz az Adó- és Pénzügyi Hivatal (ANAF) által a saját virtuális térben (SPV) létrehozott virtuális asszisztens elindítása óta a jövedelemadó és a társadalombiztosítási járulékokra vonatkozó egységes bevallás benyújtásának módjáról teszik fel a leggyakrabban a kérdést, ez derül ki a felhasználók új digitális eszközzel való interakcióinak elemzéséből.

Igy az első 7 napon az ANAF chatbotjával az SPV-ben kapcsolatba lépő összesen 23 000 adófizető több mint 80%-a a 212-es egységes bevallás benyújtásának módjáról és más kapcsolódó témákról tett fel kérdéseket. Ebben a tekintetben az ANAF tisztázza a közérdeklű információkat a tárgyalt témákról, és továbbra is ösztönzi az adózókat, hogy a chatboton keresztül minél több érdekes információt kérjenek a közszolgáltatások és az ANAF adózókkal való kommunikációjának javítása érdekében.

Az egységes bevallást (212-es nyomtatvány) be kell nyújtaniuk:

• azoknak a személyeknek, akik 2025-ben jövedelemhez jutottak/veszteségük volt (pl. bérleti díjakból, önfoglalkoztatásból, szellemi tulajdonjogokból származó jövedelemből, értékpapírok átruházásából és bármely más pénzügyi eszközökkel, beleértve a származékos pénzügyi eszközöket is, valamint befektetési arany, mezőgazdasági tevékenységek, halgazdálkodás és erdőgazdálkodás átruházásából származó jövedelemből) Romániában és/vagy külföldön, és jövedelemadóval és társadalombiztosítási/egészségügyi járulékokkal tartoznak;

• azok, akik 2026-ban egészségbiztosítási járulékot fizetnek. Azok az adófizetők, akik semmilyen forrásból nem szereznek jövedelmet, dönthetnek úgy, hogy egészségbiztosítási járulékot fizetnek, hogy egészségbiztosításban részesüljenek, valamint azok a személyek, akik a jogszabályokban meghatározott kategóriákból szereznek jövedelmet, és úgy döntenek, hogy egy vagy több eltartottjuk után biztosítási és egészségügyi járulékot fizetnek.

Kinek kell benyújtania az egységes nyilatkozatot? A nyilatkozatot minden olyan adózó benyújthatja, aki a leírt kategóriákba tartozik, vagy képviselője/gyámja, akinek rendelkeznie kell eredeti meghatalmazással, amelyet közjegyző hitelesített, vagy amelyet a nyilatkozat benyújtására köteles vagy azt választó adózó saját kezűleg írt alá.

Határidő: A benyújtási határidő 2026. május 25. (beleértve) a 2025-ben szerzett jövedelem és az adó- és társadalombiztosítási járulékok megállapítása tekintetében. A nyilatkozat az év bármelyik napján benyújtható az egészségbiztosítási járulékok bevallása céljából azok esetében, akik ezek fizetése mellett döntöttek.

A benyújtás módja: A bevallás benyújtható online, az SPV vagy az e-guvernare.ro oldalon, papírformában a nyilvántartási hivatalban vagy postai úton (nyugtával) az adóbevallási kötelezettség alá tartozó adózó lakóhelye szerinti adóhatóság címére. Online benyújtás esetén az ANAF visszaigazolást ad ki elektronikus nyugta formájában, amely érvényesíti vagy érvényteleníti a benyújtott űrlapot, az esettől függően.

Az egységes nyilatkozat bármikor módosítható az adózó kezdeményezésére, javító nyilatkozat benyújtásával, ugyanazon űrlap használatával és a hibás információk kijavításával.

A 212. számú nyilatkozat egy önkéntes nyilatkozat, amelynek keretében a bevallási kötelezettség alá tartozó adózók önként bevallják a vonatkozó jogszabályokban említett tevékenységekből származó jövedelmüket, nevezetesen a jövedelemadót és a kapcsolódó társadalombiztosítási/egészségügyi járulékokat. Ha az adózó nem jelenti be jövedelemadó-kötelezettségét, az ANAF első lépésként értesíti (az SPV révén vagy postai úton) azokat az adózókat, akik önként nem teljesítették a nyilatkozat benyújtására vonatkozó kötelezettségüket. Ha az értesítés után sem nyújtja be a 212-es nyilatkozatot, az ANAF a korlátozási időszakon belül (5 év) adóbeszámítási határozatot hoz.

További pontosításként az ANAF honlapján, a www.anaf.ro oldalon – az „Adózói segítség” menüpontban, az „Adózóknak nyújtott szolgáltatások” alatt – közzétette az „Aktuális útmutatók és egyéb tájékoztató anyagok – digitális útmutató az egységes bevalláshoz (212-es nyomtatvány)” című dokumentumot.

Ugyanakkor 2026. február 6-tól az ANAF chatbot közvetlenül az ANAF portáljáról lesz elérhető, így minden adófizető számára elérhetővé válik. A chatbotot először az SPV szintjén tesztelték, és a bevezetés utáni első héten nagy érdeklődést váltott ki: több mint 23 000 ember kereste fel az ANAF platformját (19 000 kezdeményezett beszélgetés), és több mint 156 000 üzenetet generált. Átlagosan egy felhasználó 10 percet töltött a virtuális asszisztens lekérdezésével.

Az ANA chatbotnak még folyamatban van a tesztelése, és a felhasználóktól kapott visszajelzéseket mind a jövőbeli funkcionálisának fejlesztésére, mind az ANAF általános szolgáltatásainak és az adófizetőkkel való kommunikációjának javítására felhasználják.

Jelenleg a virtuális asszisztens általános információkat nyújt a személyes vagy bérbeadásáról, az önfoglalkoztatásból származó jövedelemről, az adóbevallás és a közzétételi nyilatkozatok benyújtásáról, valamint egyéb adó-formanyomtatványok benyújtásáról. Bár a chatbot a fejlesztés jelenlegi szakaszában nem tud minden kérdésre választ adni, különösen azokra, amelyek olyan területeket érintenek, amelyekre még nem fejlesztették ki, az Adó- és Pénzügyi Hivatal arra ösztönzi a felhasználókat, hogy minden érdekes témában tegyenek fel kérdéseket. A kapott visszajelzések elengedhetetlenek ahhoz, hogy meghatározzák azokat az adóterületeket, amelyek fejlesztése a következő időszakban prioritást élvez.

A projekt az ANAF stratégiai célkitűzésének része, amelynek célja az adóigazgatás modernizálása és az adófizetők önkéntes adófizetési hajlandóságának növelése digitális szolgáltatások fejlesztése révén.

Ez a szolgáltatás a „Jelenlegi távszolgáltatások (elektronikus vagy telefonos) fejlesztése új funkciók és/vagy új szolgáltatások létrehozása révén – ANAF e-Services” projekt része, amelyet a nemzeti helyreállítási és rezilienciaterv finanszíroz, és amelynek célja az adóigazgatás modernizálása és az adófizetők önkéntes adófizetési hajlandóságának növelése digitális szolgáltatások fejlesztése révén.

FONTOS TELEFONSZÁMOK

- Központosított ügyelet
(Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112
- Rendőrség - 0265/202-305
- SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110
- Sürgősségi szolgálat:
 - gyermekeknek - 0265/210-177
- Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330
- Prefektúra - 0265/266-801
- Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442
- 0265/262-907
- Gyulafehérvári Caritas, otthongondozó szolgálat, 8–16 óra között: 0736-883-110
- Procardia Egészségügyi Központ
 - Orvosi rendelők: M. Eminescu u. 3. sz.: - 0265/210-087
 - Fizioterápia: Arany János u. 46. sz.: - 0730-545-646
- Optika-Optofarm - 0265/212-304
- 0265/312 436
- 0265/250-120
- 0265/263 351
- Optolens szemsebészet - 0265/263-351
- Dora Optics - 0733-553-976
- 0733-553-976
- DIGI - 0365/400-401
- Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929
- vidék - 0265/929
- Delgaz Grid - 0265/200-928
- 0800/800 928
- Aquaserv:
 - hideg víz-csatorna - 0265/215-702
 - közönségszolgálat - 0265/208-888
 - központ - 0265/208-800
- 08008 208-888
- Fogyasztóvédelmi hivatal - 021-9551
- Vasútállomás - 0265/236-284
- Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119
- 0744-282-710
- Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
- koporsók, kellékek, - 0745-606-215
- koszorúk - 0745-606-269
- halottszállítás - 0758-047-604

**Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es telefonon.**

***A hirdetési rovatban megjelent
közlemények, reklámok tartalmáért
a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!***

KÜLÖNFÉLÉK

VÁLLALUNK fametszést, permetezést, fakivágást, ágelhordást.
Tel. 0799-458-184. (27611)

MEGEMLÉKEZÉS

**A feltámadás reménységével emlékezünk
FÁBIÁN (szül. BALOGH) ZSÓFIÁRA
aki egy éve tért vissza Teremtőjéhez. Szerettei. (p-I)**

ELHALÁLOZÁS

„A szeretet örökké él.”
Szomorú szívvel tudatjuk mindazokkal, akik szerették és tisztelték, hogy a drága testvér, sógornő, nagynéni, rokon, jó szomszéd,

özv. SABÁU MARGIT
született Veress Margit
életének 90. évében, 2026. február 5-én csendesen el-
hunyt. 2026. február 10-én 15 órakor helyezzük örök nyu-
galomra a református egyház szertartása szerint a
marosszentgyörgyi református temetőben. Emléke szí-
vünkben él.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett feleség, édes-
anya, anyós és nagymama,
SEBE IRMA
életének 78. évében, rövid, súlyos, ám méltósággal viselt
betegség után csendesesen elhunyt.
Temetése 2026. február 7-én, szombaton 12 órakor lesz a
marosvásárhelyi református temetőben, református szer-
tartás szerint. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
Sándor, Erika, Rebeka, Péter és Attila. (p-l)

TEATRUL
UDVARTÉR
SZÍNHÁZ

ALEXANDRU POPA

A BOLDOGSÁG TITKA

JÁTSSZÁK: LUNG LÁSZLÓ ZSOLT,
SZÜCS ERVIN (m.v.), GECSE NOÉMI
RENDEZŐ: TÓTH ÁRPÁD

14

Udvertér Színház

Alexandru Popa: A boldogság titka

Alexandru Popa **A boldogság titka** című darabja korunk párkapcsolatainak belső dinamikáját tárja fel aprólékos pszichológiai eszközökkel, finoman adagolva a feszültséget. Felteszi a kérdést, amely kortól függetlenül mindannyiunkban ott motoszkál. Mi a boldogság és a jó élet titka? Lebontja azokat az előítéleteket, amelyek a klasszikus, „boldogság öt lépésben” típusú recepteket kísérik.

A boldogság klisészerű képe – egy sikeres férfi (Tom) ideális feleséggel (Ana) és egy igaz barátal (David) – darabokra hull a mesterien szőtt manipulációs játékban, érzelmek lavináját indítva el. A boldogság keresése és a lét értelmének feszegetése középkorú karaktereink esetében kiélezetten van jelen, a kérdések húsbavágóak, mélységekkel telítődnek.

Amint a titkok sorra napvilágot látnak, mindhárman arra kényszerülnek, hogy újraértelmezzék önmaguk számára a boldogság fogalmát, és szembenézzenek eddigi életük történéseivel, egymással és nem utolsósorban önmagukkal.

Szereposztás:
TOM • LUNG LÁSZLÓ ZSOLT,
DAVID • SZÜCS ERVIN (m.v.),
ANA • GECSE NOÉMI.

Rendező: Tóth Árpád, díszlettervező: Pál Alexandra, jelmeztervező: Pál Alexandra, dramaturg: Kedves Kriszta, zeneszerző: Illa Gábor.

Az előadások február 12-én 17 és 20 órától lesznek a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Kistermében, jegyek online a <https://www.in-time.ro/> oldalon vásárolhatók.

ETV
MAROS TV
SZÍNHÁZ

A pályakezdő podcast
KÉTHETENTE SZOMBATON
20 ÓRÁTÓL

PÁNIK!
Bugnár Szidóniával
és Bíró Hunorral

Marosvásárhelyi
Rádió
Románia
www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM

Február 12., 19 óra
Székelyudvarhely

**LÁTHATATLAN
ÜNNEPEK**
Rendező-koreográfus/Regizor-coregraf:
LŐRINCZ HORTENZIA
Alkotótárs-koreográfus/Asistent coregraf:
HORVÁTH ZSÓFIA
Zene/Muzika:
DRESCH MIHÁLY
Jelmez/Costume:
WINKLER NÉ PETRI-KIS BORBÁLA
Díszlet/Scenografie:
SÓS BEÁTA

Újdonságok a
Kobak könyvesboltokban:

Mélissa Da Costa
Az ég minden kékje
2021 óta
a legkeresettebb
francia szerző

Valérie Perrin
Colette

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám